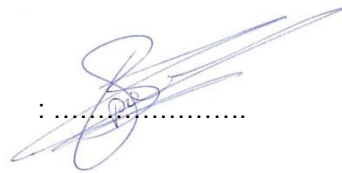

RAPPORT
betreffende een
Flora & Faunaonderzoek
Appelgaard te
Heerjansdam

Datum : 10 juli 2014
Kenmerk : 1406G416/DBI/rap2

Vrijgave : De heer C. Brouwer bba
(projectleider)

:

Opdrachtgever : Koelman Bouw
: De heer R. Grootendorst
: Industrieweg 2^E
: 2995 BE Heerjansdam

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied en geplande activiteit	3
1.3	Beschermingskader	4
2.	WERKWIJZE	5
2.1.	Bronnen- en literatuuronderzoek	5
2.2.	Biotoptoets	5
2.3	Actualisatie flora- en faunaonderzoek	6
3.	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
3.1.	Bronnen- en literatuurstudie	7
3.2	Resultaten biotoptoets	9
4.	TOETSING AAN NATUURWETGEVING.....	11
4.1.	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	11
4.2.	Toetsing effect op de beschermde gebieden	12
5.	CONCLUSIES.....	13
5.1	Beschermde Flora en fauna	13
5.2	Gebiedsbescherming.....	13
	Literatuurlijst.....	14
	Bijlage 1 Beschermingskader	15

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De opdrachtgever is voornemens om nieuwbouw te realiseren ter plaatse van het plangebied aan de Dorpsstraat te Heerjansdam. Vanuit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke activiteiten geen schade toebrengen aan beschermde planten en dieren. In dit kader dienen de bestaande natuurwaarden in kaart te worden gebracht en indien nodig moeten passende maatregelen worden getroffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten. Uitgangspunt bij dit flora- en faunaonderzoek vormt de vigerende Flora- en faunawet (25 mei 1998). In deze wet staat in artikel 1 t/m 18 beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is.

Het doel van dit flora- en faunaonderzoek is dan ook het onderzoeken en rapporteren van het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten en andere bijzondere natuurwaarden in het plangebied. Van eventueel voorkomende beschermde soorten is beoordeeld of de soort of populatie door de geplande ingreep schade ondervindt. Op basis van deze aspecten is de afweging gemaakt of het wel of niet nodig is om gedurende de uitvoering te voldoen aan een aantal randvoorwaarden en/of het nodig is om een ontheffing aan te vragen in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75 lid 5 en lid 6, sub C.

In oktober 2009 heeft eerder een onderzoek plaatsgevonden in het plangebied. De voorliggende rapportage betreft een actualisatie van het onderzoek van 5 jaar geleden.

1.2 PLANGEBIED EN GEPLANDE ACTIVITEIT

Het plangebied is gelegen in het dorp Heerjansdam dat onderdeel uitmaakt van gemeente Zwijndrecht (provincie Zuid-Holland) (zie figuur 1.1). Het bestaat momenteel uit een braakliggend terrein aan de achterzijde van de twee woningen welke zijn gelegen aan de Dorpsstraat. Aan de noordzijde bevindt zich de achtertuin van een andere woning aan de Dorpsstraat. De zuidzijde wordt begrensd door de Appelgaard en aan de westzijde bevinden zich de woningen van de Perenhof. De opdrachtgever is voornemens om een drietal woningen te realiseren binnen het plangebied. De vegetatie op het braakliggende terrein zal daarmee verdwijnen.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (rood omlijnd) en figuur 1.2 Toekomstige situatie plangebied.

1.3 BESCHERMINGSKADER

Wetgeving

De bescherming van soorten en hun leefgebieden is geregeld in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en op nationaal niveau verankerd in de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet van 1998. De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van daartoe aangewezen gebieden. Deze gebieden bestaan uit Natura 2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Natura 2000 gebieden is de overkoepelende naam voor de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Activiteiten die schade toebrengen aan de beschermde natuur zijn verboden. De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming en behoud van het in wild levende planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Het uitgangspunt van de wet is het nee, tenzij principe. Dit betekent dat geen schade mag worden toegebracht, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. Alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen, plantensoorten en andere diersoorten zijn beschermd. Een uitgebreidere beschrijving van de natuurwetgeving is opgenomen als bijlage 1.

Beleid

Door grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen zijn in Nederland veel natuurgebieden en verbindingen tussen deze gebieden verloren gegaan. Om deze reden is de EHS in werking gesteld om enerzijds bestaande verbindingen te beschermen en anderzijds om nieuwe verbindingen te creëren. Op deze manier wordt een goed functionerend netwerk tussen natuurgebieden gerealiseerd. Daarnaast heeft de provincie Zuid-Holland “belangrijke weidevogelgebieden” aangewezen. Zowel de EHS als de “belangrijke weidevogelgebieden” zijn beschermd op grond van de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland. In deze gebieden zijn geen nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen toegestaan die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

2. WERKWIJZE

Dit natuurwaardenonderzoek bestaat uit:

1. bronnen- en literatuuronderzoek (2.1);
2. biotooptoets (2.2);
3. actualisatie flora- en faunaonderzoek (2.3).

2.1. BRONNEN- EN LITERATUURONDERZOEK

Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

Het bronnen- en literatuuronderzoek omvat een literatuur- en kaartstudie naar de actuele waarden en betekenis van het plangebied. Hierbij zijn zowel de eigen waarden van het plangebied als ook de waarden van het plangebied voor de bredere omgeving beschouwd. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen (verspreiding op basis van 5 bij 5 kilometerhokken) en ingevoerde waarnemingen op internetsites. Op basis van de bekende verspreiding in combinatie met de biotooptoets wordt beoordeeld in hoeverre het mogelijk is dat beschermde planten- en diersoorten voorkomen in het plangebied. In hoofdstuk 3.1. worden de resultaten van het bron- en literatuuronderzoek per soortgroep in een tabel weergegeven.

Algemene beschermde soorten (tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn in Nederland dusdanig algemeen dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

Beschermde gebieden

Om te onderzoeken of de geplande ontwikkeling effect heeft op eventueel in de omgeving aanwezige beschermde gebieden zijn kaarten geraadpleegd van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Op basis van dit kaartmateriaal, de aard van de geplande ontwikkeling, de grootte van het plangebied en 'expert judgement', is een inschatting gemaakt in hoeverre de geplande ontwikkeling leidt tot een negatief effect op de betreffende beschermde natuurwaarden. Hiervoor zijn de onderstaande bronnen geraadpleegd.

Internet

<http://natura2000.eea.europa.eu/#>

<http://www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VisieopZuid-Holland>

<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>

2.2. BIOTOOPTOETS

Het doel van de biotooptoets is om een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. Beschermde en/of bijzondere soorten die tijdens de biotooptoets zijn aangetroffen zijn geregistreerd. De biotooptoets heeft in oktober 2009 plaatsgevonden.

Op het moment dat de biotooptoets is uitgevoerd zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten en soortengroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten, vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Voor planten geldt voor de meeste soorten dat deze alleen gedurende de bloeiperiode waarneembaar zijn. Om deze reden wordt voor planten voornamelijk gelet op de vegetatiestructuur en abiotische omstandigheden van de standplaats. Op die manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen, maar niet tijdens de biotooptoets zijn waargenomen.

2.3 ACTUALISATIE FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Omdat de quickscan inclusief veldbezoek bijna 5 jaar geleden is uitgevoerd is een actualisatie van het onderzoek uitgevoerd. Echter omdat het om een braakliggend terrein gaat van beperkte omvang in de bebouwde kom en er in 2009 geen bijzonderheden zijn waargenomen, is de actualisatie beperkt tot uitvoering van een beknopte studie van actuele bronnen (o.a. waarneming.nl, waarnemingsverslagen). Eventuele nieuwe waarnemingen zijn verwerkt in de rapportage. Omdat er eveneens enkele wijzigingen/aanvullingen hebben plaatsgevonden in interpretatie van de Flora- en faunawet (door nieuw beleid ministerie van EZ) is de rapportage hier ook op aangepast.

3. ONDERZOEKSRISULTATEN

3.1. BRONNEN- EN LITERATUURSTUDIE

Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

In de onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven van de actualisatie van het bronnen- en literatuuronderzoek. In deze tabel zijn alleen de zwaarder beschermde soorten opgenomen waarvan het voorkomen is vastgesteld in (de directe omgeving van) het plangebied. Het betreft onderstaande soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en vogels waarvan de nesten een jaarrond beschermde status bezitten. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en vogels waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als er sprake is van zwaarwegende ecologische omstandigheden (categorie 5). Gekeken is naar de verspreiding van de vogelsoorten uit categorie 1-4 en naar vogelsoorten uit categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied. Voor een uitgebreidere omschrijving van de tabellen en categorieën van de vaste nesten van vogels wordt verwezen naar bijlage 1.

Tabel 3.1 resultaten uit bron- en literatuuronderzoek

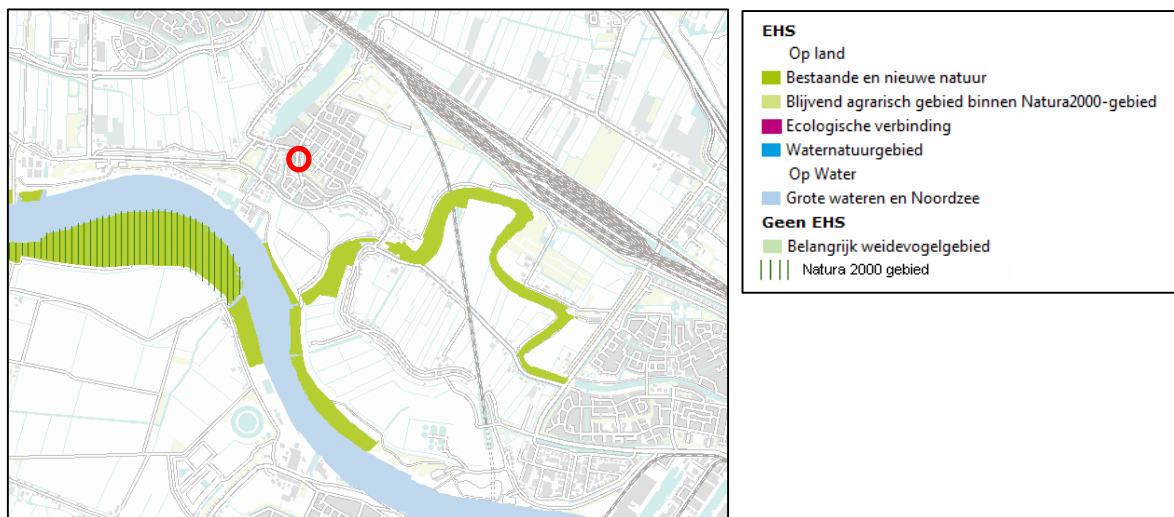
SOORTGROEP	SOORTEN	OPMERKINGEN	BRONNEN
VOGELS			
Categorie 1 – 4	Gierzwaluw, huismus, ooievaar, boomvalk, havik, ransuil, sperwer, buizerd, roek		2
Categorie 5	Geen		2
VLEERMUIZEN (allen tabel 3)			
Gebouwbewonende soorten	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger		3
Gebouw- en boombewonende soorten	Ruige dwergvleermuis		3
Boombewonende soorten	Geen		3
OVERIGE ZOOGDIEREN			
Tabel 2	Geen		
Tabel 3	Geen		
VISSEN			
Tabel 2	Kleine modderkruiper, paling		1,2
Tabel 3	Bittervoorn		1
AMFIBIEEN EN REPTIELEN			
Tabel 2	Geen		
Tabel 3	Geen		
VAATPLANTEN			
Tabel 2	Geen		2
OVERIGE SOORTGROEPEN			
Dagvlinders	Geen		
Libellen	Rivierrombout		4
Overige insecten	Geen		
Kreeftachtigen	Geen		
Tweekleppigen	Geen		

1. Vissen atlas Zuid-Holland
2. Waarneming.nl

3. Werkatlas zoogdieren Zuid-Holland 2000-2008
4. Libellenet.nl

Beschermde gebieden

In de directe omgeving van het plangebied komen geen natuurgebieden voor die beschermd zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is het gebied 'Oude Maas' en is gelegen op een afstand van ongeveer 1 kilometer. Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde EHS gebied is op ongeveer 700 meter van het plangebied gelegen. Onderstaande figuur geeft een beeld van de beschermde gebieden in de omgeving van Heerjansdam.

Figuur 3.1 EHS in omgeving van Heerjansdam, plangebied rood omcirkeld

3.2 RESULTATEN BIOTOOPTOETS

Op 28 oktober 2009 (weersomstandigheden: licht bewolkt, droog en weinig wind) is een veldbezoek gebracht aan het plangebied door een ecooloog. Naast directe waarnemingen van beschermde soorten is aan de hand van de aangetroffen biotopen en habitatvoorkeuren van soorten, een indicatie gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied. Dit is noodzakelijk, omdat sommige seizoensgebonden plant- en/of diersoorten tijdens het veldbezoek mogelijk niet direct kunnen worden waargenomen. Onderstaand zijn de resultaten van de biotooptoets weergegeven.

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom en ligt in het centraal-westelijke deel van Heerjansdam. Het is gelegen te midden van een woonwijk waarin bebouwing, verharding en achtertuinten het beeld bepalen. Er zijn geen grote groenstructuren die aansluiting vinden op het plangebied.

Het gebied bestaat uit een braakliggend terrein met een gras- en kruidenvegetatie. Deze vegetatie bevat onder andere de volgende onbeschermde algemeen voorkomende plantensoorten: brandnetel, gewone paardenbloem, braam, scherpe boterbloem, wilgenroosje, melkdistel en enkele gecultiveerde tuinplanten. De ecologische waarde van het terrein is laag. De bloemen bieden foerageergelegenheid voor insecten en plantensoorten als de brandnetel fungeren mogelijk als ei-afzet plaatsen voor algemeen voorkomende vlinders. De drie kleine pseudoacacia's (bolbomen) ten zuiden van het terrein hebben eveneens een lage ecologische waarde. De bomen zijn jong en bevatten geen holten en spleten die mogelijk door vlermuizen en andere holbewonende soorten als verblijfplaats gebruikt worden. Mogelijk broeden er in het voorjaar wel vogels als merels of houtduiven in de boomkronen.

Plangebied bekeken vanaf de Perenhof.

De zuidkant van het plangebied met de drie acacia boompjes.

Woningen aan de Perenhof.

De vegetatie op het terrein met aan de noordzijde (rechts) de tuinen van de woningen aan de dorpsstraat.

Situatie 2014

De afgelopen jaren heeft het plangebied braakgelegen en hebben er geen ontwikkelingen plaatsgevonden. Hierdoor kan de vegetatie op het terrein verder zijn verruigd. Op basis van het beeld en de bevindingen in 2009 (plantensoorten die duiden op voedselrijke omstandigheden), de beperkte grootte en geïsoleerde ligging van het plangebied is er geen reden om aan te nemen dat zich in de afgelopen jaren beschermde soorten gevestigd hebben op het terrein.

4. TOETSING AAN NATUURWETGEVING

4.1. TOETSING EFFECT OP BESCHERMDE SOORTEN FLORA- EN FAUNAWET

Broedvogels

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat het nest eenmalig wordt gebruikt, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten. De drie acacia bomen aan het buiten het plangebied bieden in het voorjaar mogelijk plaats aan broedende vogels. Met deze broedvogels (bijv. merel of houtduif) kan echter relatief makkelijk rekening worden gehouden door de werkzaamheden aan of in de directe nabijheid van de drie bomen uit te voeren buiten het broedseizoen. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Verblijfplaatsen van vogels, die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 4 van de vaste nesten (zie bijlage 1). Gedurende de biotooptoets zijn geen nesten of resten daarvan aangetroffen die een jaarrond beschermd status hebben. Vanwege het ontbreken van geschikt broedhabitat (o.a. bomen) worden deze soorten ook niet verwacht. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

Voor de soorten genoemd in categorie 5 van de vaste nesten geldt dat deze alleen jaarrond zijn beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van categorie 5 soorten waargenomen of te verwachten. Voor deze categorie broedvogels zijn dan ook geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de soort maken vleermuizen gebruik van openingen en ruimten in gebouwen en bomen als vaste rust- en verblijfplaats. Vanwege het ontbreken van geschikte holten in bomen is het voorkomen van verblijfplaatsen van boom bewonende soorten uit te sluiten. Ook verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten zijn niet aan de orde aangezien geen gebouwen in het plangebied aanwezig zijn.

Naast vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn ook structureel van belang zijnde foerageergebieden en vliegroutes beschermd. Het plangebied is klein van oppervlak en bevat geen beplanting/bomen en lijnvormige groenstructuren. Er is dan ook geen sprake van aantasting van eventueel van belang zijnde foerageergebied en/of vliegroute(s).

Vissen

Volgens de verspreidingsgegevens van Ravon komen in de omgeving van het plangebied de beschermde vissen kleine modderkruiper, paling (tabel 2 Flora- en faunawet) en bittervoorn (tabel 3 Flora- en faunawet) voor. Omdat in het plangebied oppervlaktewater ontbreekt is het voorkomen van deze soorten uitgesloten.

Libellen

Libellennet maakt melding van de streng beschermde rivierrombout. Deze meldingen hebben betrekking op de grote rivieren in de omgeving van het plangebied (o.a. Oude Maas, Nieuwe Maas). Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied (o.a. oppervlaktewater) is het voorkomen van deze soort uitgesloten.

Overige soortgroepen

Uit de overige soortgroepen (zoogdieren, dagvlinders, vaatplanten, amfibieën en reptielen, overige insecten, kreeftachtige en tweekleppigen) zijn op basis van het bronnen- en literatuuronderzoek en het veldbezoek geen relevante waarnemingen bekend. Effecten op deze soorten zijn niet aan de orde.

4.2. TOETSING EFFECT OP DE BESCHERMDE GEBIEDEN

Onderstaand worden de voorgenomen ingrepen getoetst aan de wetgeving op het gebied van gebiedsbescherming. Concreet gaat het hier om de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000) en de Ecologische hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied vormt geen onderdeel van een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied bevindt zich op 1 kilometer. De geplande ingreep is niet van dien aard dat een negatief effect op de voor dit gebied gestelde instandhoudingsdoelstellingen is te verwachten. Belemmeringen vanuit de Natuurbeschermingswet zijn niet aan de orde.

Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) of belangrijke weidevogelgebied. Effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden zijn niet aan de orde.

5. CONCLUSIES

5.1 BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

In onderstaande tabel zijn de strikter beschermde (tabel 2 of 3) soorten en/of soortgroepen opgenomen die mogelijk in het plangebied voorkomen en schade ondervinden van de geplande werkzaamheden (tabel 5.1). Tevens zijn de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling, evenals de eventuele noodzaak voor nader onderzoek en/of een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet opgenomen. Vervolgstappen zoals nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden niet noodzakelijk geacht.

Tabel 5.1 Strikter beschermde soorten en/of soortgroepen mogelijk in het plangebied

Soort(groep)	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Besluit Minister noodzakelijk?	Bijzonderheden en/of opmerkingen
Algemene broedvogels (bijv. houtduif, merel)	Mogelijk	Nee	Nee	Mits bij het eventuele rooien van de bomen ten zuiden van het plangebied of bij werkzaamheden in de directe nabijheid daarvan wordt gewerkt buiten het indicatieve broedseizoen of tijdens het broedseizoen een inspectie uit wordt gevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden.

Toelichting

- Door te werken buiten het indicatieve broedseizoen (maart-juli) wordt de kans op verstoring/schade aan de meeste broedvogels tot een minimum beperkt.

5.2 GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd gebied. De dichtstbijzijnde Natura2000- en EHS-gebieden bevinden zich op respectievelijk circa 1 kilometer en 700 meter. De geplande ingreep is niet van dien aard dat een negatief effect op de voor dit gebied gestelde instandhoudingsdoelstellingen is te verwachten. Belemmeringen vanuit gebiedsbescherming zijn niet aan de orde.

IDDS bv
Noordwijk (ZH)

Literatuurlijst

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Ecologische hoofdstructuur (kaart) opgehaald van <http://www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VisieopZuid-Holland>.

Europese Unie. (1979). Vogelrichtlijn. *Richtlijk 79/409/EEG*.

Europese Unie. (1992). Habitatrichtlijn. *Richtlijn 92/43/EEG*.

Libellennet, opgehaald van <http://www.libellennet.nl>.

Ministerie van EL&I. (sd). *Beschermde natuur in Nederland: soorten en gebieden in wetgeving en beleid*.
Opgehaald van Alterra: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Ministerie van LNV. (1998). Beschermde soorten. *Flora- en faunawet bijlage I en II: Stb. 402*.

Ministerie van LNV. (1998). Flora- en faunawet. *Stb. 402*.

Ministerie van LNV. (2000). Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. *Stb. 523*.

Ministerie van LNV. (2000,2001). Besluit vrijstelling beschermde dier en plantensoorten. *Stb. 525, Stb.499*.

Ministerie van LNV. (2001, november 13). Bekendmaking lijsten beschermde inheemse soorten. *nummer 201*.

Ministerie van LNV. (2001). Flora- en faunawet. *Stb. 656*.

Ministerie van LNV. (2005). wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen. *Stb.195*.

Mostert, K. en J. Willemsen, 2008. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland. *Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008*.

Nationaal Natuurhistorisch Museum. (2004). *De wespen en mieren van Nederland, Nederlandse Fauna 6*. Leiden: Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Natura 2000 gebieden (kaart), opgehaald van <http://natura2000.eea.europa.eu/#>.

RAVON. Waarnemingenkaarten 2013, opgehaald van <http://ravn.nl> .

Vissenatlas Zuid-Holland, opgehaald van <http://www.zuid-holland.vissenatlas.nl/Levendeatlas/tabid/3653/Default.aspx>.
Vlindernet, opgehaald van <http://www.vlindernet.nl>.

Waarneming.nl. (sd). Opgehaald van www.waarneming.nl.

Bijlage 1 Beschermingskader

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, richt zich op de bescherming van daartoe aangewezen gebieden, het beheer en het voorkomen van bepaalde schadelijke handelingen. In deze gebieden, bestaande uit Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Beschermde Natuurmonumenten, staat instandhouding van soorten en systemen voorop.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder van de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. Er zijn 77 gebieden aangewezen als speciale beschermingszone. Deze gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het Europese initiatief van een duurzaam ecologisch netwerk van natuurgebieden in Europa. De richtlijn stelt nadere regels voor de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats en habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van de Habitatrichtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II van de Habitatrichtlijn vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Op dit moment staan in totaal 141 gebieden op de nominatie voor aanwijzing als Habitatrichtlijngebied.

Flora- en faunawet

De soortenbeschermingsaspecten uit de Habitat- en Vogelrichtlijn zijn geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt is het nee, tenzij beginsel. Alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen, plantensoorten en andere diersoorten zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) (Stb. 2000,523) beschermd.

In februari 2005 is de nieuwe AMvB in het Staatsblad gepubliceerd en daarmee in werking getreden. Hierin zijn onder andere een aantal algemene soorten opgenomen, die onder bepaalde voorwaarden, een vrijstelling hebben gekregen voor artikelen 8 tot en met 12. Vanaf dat moment wordt gewerkt met drie beschermingscategorieën:

1. algemene beschermde soorten (tabel 1)

Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze vrijgesteld van een ontheffingsaanvraag. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets).

2. overig beschermde soorten (tabel 2)

Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze soorten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets). Geen gedragscode betekent geen vrijstelling voor deze categorie.

3. streng beschermde soorten (tabel 3)

Dit zijn alle soorten van de Europese Habitatrichtlijn (bijlage IV) van de Europese Vogelrichtlijn (bijlage 1) en de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen inheemse dier- en plantsoorten. Negatieve effecten op streng beschermde soorten moeten door middel van compensatie teniet worden gedaan. Voor uitvoering van werkzaamheden die strijdig zijn met de Flora- en faunawet kan ontheffing worden aangevraagd (artikel 75, lid 5 & lid 6, sub C en artikel 2, derde lid van het Besluit vrijstelling beschermde plant- en diersoorten).

Vogels

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Dit geldt voor een relatief klein aantal soorten. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat deze het nest eenmalig gebruiken, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

Voor het verstoren van broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen. Werkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd, wanneer geen in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn. Rond in gebruik zijnde nesten geldt een rustzone waarbinnen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd totdat de vogels hun nest vanzelf weer hebben verlaten, dat wil zeggen nadat het broedsel is afgerond of de jongen zijn groot gebracht.

De lijst met jaarrond beschermde soorten is in augustus 2009 aangepast. Op de volgende categorieën van de vaste nesten gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
4. Vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen.
5. Vogels die in deze categorie vallen zijn niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Het gaat hier weliswaar om nesten van vogels die regelmatig terugkeren naar de plaats waar deze soorten het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats is verdwenen, zich elders te vestigen.

Rode Lijst soorten

Voor de soortengroepen planten, vogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, zoetwatervissen, dagvlinders, libellen, sprinkhanen, korstmossen en paddenstoelen zijn lijsten vastgesteld met daarop vermeld de met uitsterven bedreigde en kwetsbare soorten, de zogenaamde Rode Lijsten. Deze zijn per soortgroep gepubliceerd in de Staatscourant.

Echter, op dit moment heeft plaatsing op de Rode Lijst geen juridische beschermde status. Voor Rode Lijstsoorten geldt zodoende geen ontheffingsplicht, tenzij de Flora- en faunawet op de soort van toepassing is en zodoende de bescherming van de Flora- en faunawet geldt. In de uit te voeren werkzaamheden wordt met de algemeen geldende zorgplicht voor planten- en dieren -voor zover dat mag worden verwacht- rekening gehouden. Op iedere burger rust de zorgplicht om binnen vermogen deze soorten te beschermen en te behouden.